

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
Alm. del - Bilag 61 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	15. oktober 2002

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 18. oktober 2002 – dagsordenspunkt rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 21.-22. oktober 2002 – vedlægges Udenrigsministeriets reviderede notat vedrørende dagsordenspunkt 10.

REVIDERET AKTUELT NOTAT

UDENRIGSMINISTERIET

Nordgruppen

Til: Folketingets Europaudvalg J.nr.:
CC: Bilag:
Fra: Udenrigsministeriet Dato: 14. oktober 2002
Emne: Rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 21.-22. oktober 2002. **Dagsordenspunkt 10: Iran: Menneskerettigheder. Rådsbeslutning om etablering af en menneskerettighedsdialog med Iran.**

Revideret nyt notat.

Rådet forventes at træffe beslutning om etablering af en menneskerettighedsdialog med Iran i overensstemmelse med Rådets retningslinier for menneskerettighedsdialoger med tredjelande, samt at træffe beslutning om eventuel fremsættelse af en resolution i FN's Generalforsamling angående menneskerettighedssituationen i Iran.

EU's udenrigsministerråd besluttede i juni i år, at der kan indledes forhandlinger med Iran om indgåelse af en handels- og samarbejdsaftale mellem EU og Iran. Rådet besluttede ved samme lejlighed, at der i tæt tilknytning til en sådan hovedsageligt økonomisk og kommercielt orienteret aftale skulle fastlægges politiske instrumenter, der skulle etablere en formel politisk dialog og et samarbejde med Iran om emner, som navnlig bekymrer EU: Menneskerettigheder, terrorismebekæmpelse, ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben, Mellemøsten-konflikten m.v. Fremskridt på de kommercielle områder skulle modsvares af fremskridt på de politiske områder. Forhandlingerne indledes den 29. oktober 2002 i Bruxelles.

I maj 2002 blev et EU-resolutionsforslag om den kritisable menneskerettighedssituation i Iran for første gang ikke vedtaget i FN's Menneskerettighedskommission (der manglede én stemme). Denne begivenhed gav anledning til et iransk forslag om etablering af en menneskerettighedsdialog mellem EU og Iran til afløsning for de traditionelle menneskerettighedsresolutioner i Menneskerettighedskommissionen og i FN's Generalforsamling. Der var imidlertid fra EU's side enighed om, at man ikke ville acceptere nogen forhåndsbetingelser for en menneskerettighedsdialog, herunder heller ikke noget tilsagn til Iran om at ville afstå fra at fremlægge resolutioner i fremtiden.

På det halvårslige politiske dialogmøde mellem EU-trojkaen og Iran i Teheran den 10. september i år opnåedes politisk forståelse om etablering af en menneskerettighedsdialog mellem EU og Iran uden forhåndsbetingelser. EU gav således ikke afkald på sin ret til at fremlægge kritiske resolutioner i FN-sammenhæng, hvis situationen tilsagde det.

På initiativ af det danske EU-formandskab og med opbakning fra de øvrige EU-lande aflagde en EU-undersøgelsesmission besøg i Teheran den 30. september – 2. oktober 2002. Missionen havde til formål at undersøge konkrete muligheder for en menneskerettighedsdialog i lyset af EU's retningslinier for menneskerettighedsdialoger med tredjelande, som blev godkendt af Rådet i december sidste år.

Undersøgelsesmissionen anbefaler i sin rapport om besøget, at EU indleder en menneskerettighedsdialog med Iran. I rapporten lægger missionen vægt på den enighed, der under besøget blev opnået med Iran om, at en dialog skulle være uden forhåndsbetingelser, at alle menneskerettighedsspørgsmål kan rejses, at det er nødvendigt at opstille konkrete krav ("benchmarks") med henblik på at kunne måle fremskridt i dialogen, at der under dialogen vil være mulighed for at rejse individuelle menneskerettighedssager overfor de iranske samtalepartnere samt, at det står begge parter frit for at indstille dialogen når som helst.

Dialogen forudses at blive ledet af regeringsrepræsentanter, men herudover at omfatte repræsentanter fra civilsamfundet, nationale menneskerettighedsinstitutioner, domstolene og det akademiske liv samt for Irans vedkommende tillige repræsentanter fra ressortministerier og medlemmer af parlamentet.

Det er hensigten, at det første rundbordsmøde under en EU-Iran menneskerettighedsdialog skal finde sted i Teheran inden udløbet af det danske EU-formandskab.

Rådet forudses endvidere at drøfte spørgsmålet om en eventuel fremlæggelse af en resolution om menneskerettighedssituationen i Iran under FN's indeværende generalforsamling. Flere medlemslande modsætter sig, at der i år fremlægges et resolutionsudkast i lyset af den principielle enighed med Iran om etableringen af en menneskerettighedsdialog.

Overvejelser om nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet er ikke skønnet relevante i forhold til etableringen af en menneskerettighedsdialog.

Folketingets Europaudvalg har ikke tidligere modtaget aktuelt notat om sagen.